

Barem clasa a IX-a (OLM 2018-etapa locală)

Problema I. (7 puncte)

Aplicând inegalitatea lui Cauchy-Buniakowski-Schwartz, avem

$$(a^2 + bc) \left(1 + \frac{b}{c}\right) \geq \left(a \cdot 1 + \sqrt{bc} \cdot \sqrt{\frac{b}{c}}\right)^2 \Leftrightarrow (a^2 + bc) \left(1 + \frac{b}{c}\right) \geq (a + b)^2 \dots\dots\dots(2p)$$

$$(b^2 + ac) \left(1 + \frac{c}{a}\right) \geq \left(b \cdot 1 + \sqrt{ac} \cdot \sqrt{\frac{c}{a}}\right)^2 \Leftrightarrow (b^2 + ac) \left(1 + \frac{c}{a}\right) \geq (b + c)^2 \dots\dots\dots(2p)$$

$$(c^2 + ab) \left(1 + \frac{a}{b}\right) \geq \left(c \cdot 1 + \sqrt{ab} \cdot \sqrt{\frac{a}{b}}\right)^2 \Leftrightarrow (c^2 + ab) \left(1 + \frac{a}{b}\right) \geq (c + a)^2 \dots\dots\dots(2p)$$

Inmulțind relațiile între ele se obține egalitatea cerută.....(1p)

Problema II. (7 puncte)

$$x^2 - 2xy + 2y^2 - 2ay + 4y = 4a - a^2$$

$$(x - y)^2 + y^2 - 2ay + 4y = 4a - a^2$$

$$(x - y)^2 = -y^2 + 2ay - 4y + 4a - a^2$$

$$(x - y)^2 = -(y^2 - 2ay + a^2) - 4y + 4a \dots\dots\dots(2p)$$

$$(x - y)^2 = -(y - a)(y - a + 4)$$

$$(x - y)^2 \geq 0 \Rightarrow (y - a)(y - a + 4) \leq 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left. \begin{matrix} y \in [a, a - 4] \text{ sau } [a - 4, a] \\ a, y \in \mathbb{Z} \end{matrix} \right\} \Rightarrow y \in \{a - 4, a - 3, a - 2, a - 1, a\}$$

$$1. y = a - 4 \Rightarrow (x - y)^2 = 0 \Rightarrow x = y = a - 4 \dots\dots\dots(1p)$$

$$2. y = a - 3 \Rightarrow (x - y)^2 = -(a - 3 - a)(a - 3 - a + 4) \Rightarrow (x - y)^2 = 3 \Rightarrow x - y = \pm\sqrt{3}, \text{ imp. } (x, y \in \mathbb{Z}) \dots\dots(1p)$$

$$3. y = a - 2 \Rightarrow (x - y)^2 = -(a - 2 - a)(a - 2 - a + 4) \Rightarrow (x - y)^2 = 4 \Rightarrow x - y = \pm 2 \Rightarrow x = y \pm 2 \Rightarrow x \in \{a, a - 4\} \dots\dots(1p)$$

$$4. y = a - 1 \Rightarrow (x - y)^2 = -(a - 1 - a)(a - 1 - a + 4) = 3 \Rightarrow x - y = \pm\sqrt{3}, \text{ imposibil } (x, y \in \mathbb{Z}) \dots\dots\dots(1p)$$

$$5. y = a \Rightarrow (x - y)^2 = 0 \Rightarrow x = y = a \dots\dots\dots(1p)$$

$$S = \{(a - 4, a - 4); (a - 4, a - 2); (a, a - 2); (a, a)\}$$

Problema III. (7 puncte)

Avem $(\sqrt{5} + \sqrt{3})^{2018} = (8 + 2\sqrt{15})^{1009}$ (2p)

Arătăm că $(8 + 2\sqrt{15})^{1009} + (8 - 2\sqrt{15})^{1009}$ este număr natural divizibil cu 64. Pentru aceasta, prin inducție matematică, vom demonstra că $a_n = (8 + 2\sqrt{15})^{2n+1} + (8 - 2\sqrt{15})^{2n+1} : 64$ (1p)

Dacă notăm $x_1 = 8 + 2\sqrt{15}, x_2 = 8 - 2\sqrt{15}$ atunci avem de demonstrat propoziția

$$P(n): x_1^{2n+1} + x_2^{2n+1} : 64$$

I. Verificare $P(1)$(1p)

II. Pentru etapa a doua, considerăm ecuația de gradul al doilea cu rădăcinile x_1, x_2 , $x^2 - 16x + 4 = 0$, care rezolvă pasul de inducție.(1p)

Rezultă $a_{504} = (8 + 2\sqrt{15})^{1009} + (8 - 2\sqrt{15})^{1009} : 64$, deci $(\sqrt{5} + \sqrt{3})^{2018} = a_{504} - (8 - 2\sqrt{15})^{1009}$ și cum $(8 - 2\sqrt{15}) \in (0, 1)$, rezultă că $\left[(\sqrt{5} + \sqrt{3})^{2018} \right] = 64 \cdot p - 1$, $p \in \mathbb{N}^*$, sau $\left[(\sqrt{5} + \sqrt{3})^{2018} \right] = 64 \cdot (p - 1) + 63$. Prin urmare restul căutat este 63.....(2p)

Problema IV. (7 puncte)

Deoarece A_1, B_1, C_1 sunt punctele diametral opuse vârfurilor A, B și C, avem că

$$\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = -(\overrightarrow{OA_1} + \overrightarrow{OB_1} + \overrightarrow{OC_1}). \dots\dots\dots(1p)$$

Folosind relația lui Sylvester în triunghiurile A_1BC, AB_1C respectiv ABC_1 , obținem

$$\overrightarrow{OH_1} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OA_1}$$

$$\overrightarrow{OH_2} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OB_1}$$

$$\overrightarrow{OH_3} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC_1}, \text{ de unde prin adunare}$$

$$\text{avem } \overrightarrow{OH_1} + \overrightarrow{OH_2} + \overrightarrow{OH_3} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} \dots\dots\dots(2p)$$

H_4, H_5, H_6 fiind simetricele punctelor H_1, H_2, H_3 față de vârfurile A_1, B_1, C_1 avem

$$\overrightarrow{OA_1} = \frac{\overrightarrow{OH_1} + \overrightarrow{OH_4}}{2} \text{ de unde } \overrightarrow{OH_4} = 2\overrightarrow{OA_1} - \overrightarrow{OH_1}$$

$$\overrightarrow{OB_1} = \frac{\overrightarrow{OH_2} + \overrightarrow{OH_5}}{2} \text{ de unde } \overrightarrow{OH_5} = 2\overrightarrow{OB_1} - \overrightarrow{OH_2} \dots\dots\dots(2p)$$

$$\overrightarrow{OC_1} = \frac{\overrightarrow{OH_3} + \overrightarrow{OH_6}}{2} \text{ de unde } \overrightarrow{OH_6} = 2\overrightarrow{OC_1} - \overrightarrow{OH_3}.$$

AH_4, BH_5, CH_6 pot fi laturile unui triunghi.....(1p)

$$\Leftrightarrow \overrightarrow{AH_4} + \overrightarrow{BH_5} + \overrightarrow{CH_6} = \vec{0} \Leftrightarrow \overrightarrow{AO} + \overrightarrow{BO} + \overrightarrow{CO} + \overrightarrow{OH_4} + \overrightarrow{OH_5} + \overrightarrow{OH_6} = \vec{0}$$

$$\Leftrightarrow 4(\overrightarrow{AO} + \overrightarrow{BO} + \overrightarrow{CO}) = \vec{0} \Leftrightarrow \overrightarrow{AO} + \overrightarrow{BO} + \overrightarrow{CO} = \vec{0} \Leftrightarrow \text{triunghiul ABC echilateral} \dots\dots\dots(1p)$$